Ն՝ 578 — 1879 ՅՈՒՆԻՍ 6 ՇԱԲԹԷՆՊԻՀ — ԻՐԻՆՃԻ ՄԷՆԷ

ԱՊՈՆԷ ԳԻՆԱԹԼԱՐԸ
Մէջիտիէ 20 դրուշան
ՅԱՏՈՒԿ ԻՄԱՆ

Պիր տէնէկիք	140 դր.
Կէմը տալըգ	75 »
Իւչ տալըգ	40 »

Վիլայէթա եւրոպա Օսմանը եւ էֆրէնտ բոլթասը իւչ իրսալ օլունճագլար իչիւն,

Պիր տէնէկիք	200 դր.
Կէմը տալըգ	110 »
Իւչ տալըգ	60 »

Գոյթա իւճրէթի տախի տիր։

Գագրը 1 դրուշ

ԹԷՐՃԻՄԱՆ ԷՖԷՐԻՍ

ՊԻՏԱՏԷԼ ԳՕԼԻԹԻԳԻՆԷՆ ԻԼԱՐԻՆԷ ԵՎ ՊԵԼԼՈՆԷ
ՎԷ ՍԱՀԻԼԷՅԻՆ ՃԱՄԻ ԵՎ ՍԻՆԻ ՂԱԶԷՊԱ ՏԷՐ

ԻԼԱՆԱՓ ԳԻՆԱԹԼԱՐԸ
Պէնէր տաթրը իչիւն՝
Տարէկան 3 ֆունտ սահիֆէլէրէ 5 դր.
3 իւնտէ սահիֆէյէ 4 »
4 իւնտէ սահիֆէյէ 2 »

ԾԱՆՈԹ ԴՐ. Պանդա, Ներքսէ մի ուրուրա սարրահիյէյէ պիր օրան իրանաթին պէնէր սրասընդ 2 վէ 3 ֆունտ սահիֆէլէրէ 6 դր.
4 իւնտէ սահիֆէյէ 4 »
Զիյատէ մյուսամէթ իչին իրանաթա այրը բազարլըգ օրուր։

Մէկատաը նահիֆայա ուսիր պէնտէր մէճմուէն գազէթա օլունճագ վէ տէրճ օլունմայան էվրագ, իստէ օլունմայանագ։

Գագրը 1 դրուշ

Իտարէխանէսի վէ ժաթպասը, Ամամպօլսա Գազը Ալի ճաստէսինտէ էսկի Գազը Զապթիյէ սոգաղը՝ էսկիշէհիրճէ սու մէրօ 8 տէ տիր։ — Զապէթանդն ուսուրը իտարէ վէ թահրիրիյէսինէ պիր քնաֆֆէյի մէվատա հագգընտա, Միսիրի զապէթա Տիգրան Ճիվէլէկեանա մուրաճաաթ օլունճաղը կիպի, քնաֆֆէյի մէքթուբլարին տախի անդն նահրնա կէմնէրիրէնի իգթիրա իսէր։

ԱՈՒԳՈՍՏՈՍ 6 ՅՈՒՆԻՍ

ՀԱԼԸ ՀԱՅԸՐ

Պիր գաչ կիւնտէն պէրու չէհրիմիզի էն գիյատէ իշղալ իտէն հավատիս, Թէրճիմանը Հաֆէֆտէն նէյը իթմիշ օլտուղու մաղպաթալարա միւթեալիգ տիր։ Ու մաղպաթալարդն նէյլինտէն սոնրա, Մահմուտ Նէտիմ բաշա հաղրէթլէրինին, Սթամպօլա ավտէթ իթմէք իւզրէ, թարաֆը ալիի հաղրէթը բատիշահիտէն էմր ալմըշ օլտուղլարը հավատիսի տախի չուչու պուլմաղլա, ու քէյֆիյէթէ պիր գաթ տահա էհէմմիյէթ վէրմիշ տիր։

Հագիգաթէն, Մահմուտ բաշա հաղրէթլէրինին հագդընտա Լուբօքանդն ատէմի էմնիյէթինի տավէթ իտէն չէյ, ֆայիզլէրին նըսֆա էնտիրիլմէսի մատտէսի տիր։ Նէյը օլունան մաղպաթալարատան անլաշըլըյօր քի, ֆայիզլէրին ու վէճհ իլէ էնտիրիլմէսի, Մահմուտ բաշա հաղրէթլէրինին իչի օլմայըպ, մէղքիւբ մաղպաթալարտա միւշարիլէյհտէն պաչգա, պիւթիւն վիւքէլանդն իմզալարը կէօրինիյօր։

Հէր նէ գատար քի պաղը ատէմիմիզ ու մուհարէպէյի ինթահ իտէն Մահմուտ Նէտիմ բաշանդն բօլիթիգասը տը՝ տէյօրլար իսէ տէ, տէվլէթի էն զիյատէ միւթէզարրուր իտէն չէյ, մուհարէպէյէ գարար վէրմէսի տիր։ Հալպու քի Մահմուտ Նէտիմ բաշա հաղրէթլէրի, էվվէլտէն մուհարէպէնին ալէյհինտէ իսի։

* *

Եունան մէսէլէսինին հալի իչիւն, դօմիթիօնուն իճթիմաը թէդարրիւպ իթմէք՝ Էրօքա բայրախթարընտան ալնան հավատիս տահա գիւատէ մի իթթիֆիգ կէօրիւնմէքտէ տիր։ Տէվլէթը Օսմանիյէ Եանեատան պաշգա, Բրէվէզա վէ Նարթաեը տախի վիրմէեճէկինի գաթիէն պէեան իթմիշ, վէ Աւսթրիա իլէ Իթալիա տախի, Էրիրտէն հիչ պիր դարըշ եէր վիրիլմէմէսինի թավսիյէ իթմիշ, վէ Ֆրանսա տախի Եանեատան վազ կէչմիշ օլտուղու հալդէ, Թայդ զաղէթասը, Եանեանդն Եունանա ֆպիր միւքեֆֆաթը մատտիյէեէ գարշու վիրիլէճէկինի պէյան իտիյօր։

Պիզէ գալը իսէ, ու ֆիքր եալընըզ Թայդն մուհարրիրինէ մախսուս օլուպ, հիչ պիր տէվլէթ պունու թէսավվուր իթմէմիշ տիր։

Տիկէր պիր թէլէկրաֆնամէ, Ֆրանսանդն 13 իւնեի բրօթոգոլան այրըմասաճաղընը Սթինա գապինէթօսունա թէպլիղ իթմիշ օլտուղունու պէյան իտիյօր իսէ տէ, Մ. Վատինկթոնուն Եանեանդն Եունանա թէրքինտէն վազ կէչմիշ օլտուղու մալիւմիմիզ օլտուղունտան, ու հավատիսէ տէ սահիհ նաղարը իլէ պագամայըզ։

Էրօքա գապինէթօլարը, էրիրն Եունանա թէրքի թագտիրինտէ, Արնաուտարդն մուգավէմէթ իսէճէյինի, վէ բէք չօգ գանլար տէօքիւլիւպ, ալունան տահա պէօյիւք մէսէլէլէր տախի թէվէլլիւտ իսէճէյինի անլատըգլարընտան, վէ Պէրլին մուահէտէսինին մագսատը իսէ, սուլհու ումմիյի մուհաֆիզաղ իթմէքտէն իսպարէթ օլտուղունատան, գօնկրէսէ պէեան օլունան պիր արզընուն թէմամը իլէ իճրասը իչիւն, օ գօնկրէսինին մահսուլը օլան մուահէտէսինին սէմէրէսիզ պրագըմասընա բազը օլմասա, ճագլար, վէ պինատէն ալէյհ Եունանա թէսալիատան վերիլէճէք եերլեր իսէ գանասթ իտուպ, Էբիրտէն վազ կէչմէսինի իսթար իտէճէքլէր տիր։

* *

Խրտիվ հաղրէթլէրինին թէչէպսիւսաթը ախիրէսի ալէյհինտէ, Ֆրանսա վէ Ինկիլթէրրատան պաշգա, Աէմանիա տախի բրօթէսթօ իթմիշ օլտուղու կիպի, ու տէֆա իթալիա տախի, բրօթէսթօ իթմիշ տիր։

Կէչէն կիւն Իսկէնտերիյէտէն ալընան պիր թէլէկրաֆնամէ, Խրտիվ հաղրէթլէրինին էվվէլճէ վերմիշ օլտուղլարը դարարընտան էվվէլ վագը օլմալը տը։ Ու պապատ տահա զիյատէ թաթվիրի մէգալէ միւսաատէմիզ օլմատըղընտան, ու դատար իլէ իքթիֆա իտէրիզ անճագ սայիր զաղէթալարտան պաղըսը ու պապատ տահա զիյատէ սէօյլէտիքլէրինտէն, վէ պիզիմ ու մէսէլէեէ տայիր կէօրիւպ տէրճ իթմէտիյիմիզ թէլէկրաֆլարը սայիր զաղէթալարտա կէօրմէքտէ օլտուղումուզտան, ու պապատ Մաթպուաթ իտարէի պէհիյէսինին միւսավթէ բիայէթ իթմէսինի ըէճա իտէրիզ։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Աժանս Հավաս

Բարիս 16 յունիս

Մ. Ֆէրրինին Թալիմի իլում հագդընտաքի գանուն լայիհասընդն, ու կիւն մէճլիսի մէսլուսանտա միւզաքէրէսինի պաչանմըշ տը։ Իճթիմաը մէղքիւբ միւզաքէրաթը չիտէթի իտի։ Մէճլիսի մէպուսան, Մ. Բոլ տը Գասսանեազդն իւչ կիւն մէճլիսէ կէլմէմէսինէ հիւքմ իյլէմիշ տիր։

Բոմա 16 յունիս

Իթալիա հիւքիւմէթի, Խըտիվ Մըսըր հաղրէթլէրինին Ֆէրմանը իւսէրինէ բրօթէսթօ իյլէմիշ տիր։

Լօնտրա 16 յունիս

Մէճլիսի մէպուսանտա խարիճիյէ միսթէչարը Մ. Ֆուրդ, Ինկիլթէրրանդն Մըսրը ժէնէրալ գօնսուլօսու վէ բօլիթիգա մէմուրու Մ. Վիվիանդն մէմուրիյէթինէ ինճիսալ իթմէյիպ, միճէրրէտ մէսալիհի գաթիյէսի իչին Ինկիլթէրրայա կէլմէքտէ օլտուղունու պէյան իթմիշ տիր։

Մ. Ֆուրդ Մըսրը հաղդընտա թէսաթթի օլունան մուխասէրաթը սիյասիյէսի, մէճլիսի մէճպուսանա թէպլիղ իթմէյօր։

Աթինա 17 յունիս

Հունուարը Եունանիյէ մէսէլէսինի մուզաքէրէ իյլէմէք իւզրէ, Տէրսաատէթ կէօնտէրիլմէք Եունան գումիսէրլէրինին մայէթինտէ Եունան գրալընդն եավրը հարպը Մ. Գոլոգոթրօնի, վէ Եունան խարիճիյէ նէզարէթի ալը քէսթիյի ումումիսի Մ. Բապի միւշավիր թային օլունմուշլար տը։

Բէթերսպուրգ 17 յունիս

Ռուսիա տէվլէթի, Գարատաղ հուտուտունուն թասդիգի մէսէլէսինէ տաիր պիր զըթա թահրիրատը ուսումիյէ իրսալ իյլէմիշ տիր։ Թահրիրատը մէղքիւրէտ Շեգոարա վալիսի Հիւսէյին բաշանդն տալի թոպպ օլունմուշ տուր։

Խոլիֆաէրիյէ 14 յունիս

Խըտիվ, գօնսուլօսլարա խիթապէն եաղդընը պիր թահրիրատը ուսումիեսինտէ ալյոր քի, տէվլէթլէրին բրօթէսթօլարը իւզրինէ 22 տարիլ թարիխի ֆէրմանընը լաղվ իտէր, վէ լայէհան մէվքիւրէյի տէվլէթլէրին միւզաքէրէսինէ արզ իյլեր։ Էնասընը թահրիրատը ուսումիյէի մէղքիւրէ, Թոշիտ խիթիդրայընտան կէլէճէք մէպալիզ վասթասընա տույունատը զայրը մունթազամէնին պիթթիմամ թէչէպսէ օլունաճաղընտան պահս իստիյօր։

(Լէվանի Հերալտ մախսուս թէլէգրաֆ)

Լօնտրա 17 յունիս

Ու կիւնքի թայմ զազէթասը Հօսպարթ բաշանդն պիր մէքթուպունու նէյը իտիյօր։ Միւշարիլէյհ Պաշը Ալինին թանգիմ իյլէտիյի բան իւզրինէ Եունան հուտուտունուն թասհիհի իչիւն Ինկիլթէրրանդն հիւսնիւ թէվէճճիհիւնիւ տավէթ իտիյօր։

Մէղքիւր զաղէթա պիր պէնալ մախսուսունտա Եանեա հագդընտա պիր մուդավէլէ ադաը միւհթէմիլ օլտուղունու, վէ տէվլէթը Ալիյէ էյէր Եանեայը Եունանիսթանա թէրք իսէր իսկ միւքեֆֆաթը մատտիյէեէ (նագսիյէ՝ մի) մագհար օլաճաղընը պէեան իտիյօր։

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Գոնեա վիլայէթի տախիլինտէ վաղը Ալիյէ գապասը գայմագամլըղը, Գըրդ Գիլիսէ գայմագամը սապըգ Հիլմի էֆէնտիյէ,

Խիւսամէդտիկեար վիլայէթի տախիլինտէ վաղը Գիլէճիք գայմագամլըղը, Մահալլէ գապասը գայմագամը սապըգ Ալի պէյ էֆէնտիյէ,

Հալէպ վիլայէթի տախիլինտէ վաղը Զէյթունի գազասը գայմագամլըղը Հիւսնի էֆէնտիյէ, (1)

Խիւսամէդտիկեար վիլայէթի տախիլինտէ քէսրին Խնէդէզ գազասը գայմագամլըղը, Կէօրիւճէ գայմագամը սապըգ Ալի Զահիր էֆէնտիյէ,

Վիլայէթը մէղքիւրէ տախիլինտէ վաղը Մահալլէ գազասը գայմագամլըղը, Գիլէճիք գազասը գայմագամը սապըգ Ապտուլլահ էֆէնտիյէ,

Ատանա վիլայէթի տախիլինտէ վաղը Բայաս գազասը գայմագամլըղը, Մերմէրիս գայմագամը սապըգ Պէքիր Սաադը էֆէնտիյէ։

—

Իսվէճ վէ Նորվէճ վէլիի ահալը բըրլնս հաղրէթլէրինէ մուբարաա Օսմանի,

Աէմանիա տէվլէթինին Տէրսաատէթ սէֆիրի Գոնթ Հացֆէլտ ճէնուպէրինէ պիրինճի բիթթի Մէճիտի նիշանը իթա օլունմուշ տուր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Էտիրնէտէն ալտըգմըզ մալիումաթա կէօրէ, օրատա պուլունան Շարդի Ռումելի թահտիսի հուտուտ գօմիսիօն աղալարընա, պիր գաչ կիւն ադտէմ հիւքիւմէթ գօնտարընտա րէուֆ բաշա հաղրէթլէրի թասրֆիրնտան պիր գիյաֆէթ վերիլմիշ տիր։ Միւշարիլէյհիւմ, ֆէրասը կիւնիւ ալթը թապուը բիյատէ, իքի պաթարիա թոր վէ պիր մզատար սիվարիսէն իպարէթ պիր ֆըրգայի ասքէրինէն իճրա իյլէտիյի մանավրալար իլէ բէտմի կէչիտտէ հաղըր պուլունմուշլար տը։

—Տիւնքի կիւն Մէճլիսի մուխասսաը վիւքէլատ Դրդրրս վարիտաթը մէսէլէսի իչին, էլան Տէրսաատէթտէ պուլունան միրալայ Պիտօլֆ տախին ճէլպ օլունուպ, միւզաքէրաթտա պուլունտուրուլէտուղու կիպի, պատէլ մէճլիս ումմուրու խարիճիյէ վէ տախիլիյէ վէ մալիյէ վէ մէարիֆ նազըրլարընտան միրէքքէպ օլարագ ինիգատ իսէն գօմիսիօնա տախի մումանիլէյհ ճէլպ պիրլէ, պաղը թէգադիգաթը հիսապիյէ իճրա դըլընմըշ տը։ Մալիում օլտուղու վէճհլէ մումանիլէյհ ճէղիրէյի մէղքիւրէյէ վալի թային օլունտուղունան, ու կիւնլէրտէ մահաը մէմուրիյէթինէ ազիմէթ իտէճէք տիր։

—Էվվէլքի կիւն Մ. Զարիֆի, Եըլաբդ սէրայընտա միւլագաթը հագրէթը բատիշահիյէ նայիլ օլմուշ տուր։

—Շէհր էմանէթինճէ լիւզում կէօրիւլէն պիր ըսլահաթը ճիտտիյէի թէզէքքիւր վէ մէվգիի իճրայէ վազ իչին, ու տէֆա պիր ըսլահաթ գօմիսիօնու թէզքիլ իտիլէճէյի իչիտիլմիշ տիր։

—Էլան Եունանիսթանդն Ֆալէռ վէ Բիրէ լիմանլարընտա տէվլէթը միւշարիլէյհանդն էքի զըրհուը, պիր նագլիյէ, պիր ֆրգաթիյն վէ էքի իւչ գըթա գարաղոլ սէֆինէսի, Ֆրանսանդն իւչ զըրհը վէ պիր գարաղոլ սէֆինէսի վէ Ինկիլթէրրանդն տէօրթ զըրհը վէ պիր ավիզո վարօրու վէ Բուսիանդն տախի էքի զըրհը պուլունմագտա տը։

—Դուտսը Շերիֆ վէ Անթաքիա Ռում բաթրիգլէրի էվվէլքի կիւն Տէրսաատէթ կէմիշլեր տիր։

—Պիր գաչ կիւնտէն պէրու կէրէք պէյն էլ էհալի վէ կէրէք կազէթալարտա, սատը Էսպագ Մահմուտ Նէտիմ բաշա հաղրէթլէրինին Տէրսաատէթ ատէթի իչին չայիալեր տէվլերան իթմէքտէ օլուպ, պիզիմ տախի խուսուսի օլսրագ ալտըգմըզ մալիումաթա կէօրէ, կէչէն ճումատ ագշամը պիր թէլէկրաֆ քէշիտէ օլունարագ, ու թարաֆա ագիմէթինէ մէեզունիյէթ վէ միսատտէ պույրուլմուշ տուր։

—Պէօյիւքտերէտէ չէհրի 150 իրա մատաշ իլէ պիր մուզիգա թաղմը թէրթիպ օլունուպ, կիճէլերի թէրէնիմաղ օլաճաղը, վէ մէղքիւր մատաշ օրատա պուլունան միւթէպէրան ճանիրպինտէն թէսվիյէ դրլընաճաղը իչիտիլմիշ տիր։

—Մուսթահֆըզարդն արզ տը ալինմայա պաշլատըղընտան, եառդընտա ըէտիֆլէրին տաղդըրընտասընա պաշլանըլաճաղը մէսմու տը։

—Ասաքիրի Շահանէնին էլչիսէսի տէյյէճէյի իշիտիլյօր։

—Կիրիտ մէճլիսի ումումիսի թարաֆընտան գապուլ օլունան նիզամնամէ լայիհալարընդն պաղը թաատիլաթ իլէ, Պապը Ալիտէն թաստիգ պույրուլտուղու Սթինատան իշար օլունմուշ տուր։

—Պօսնատա Սէնիչէ իլէ Զիչէ միյանէսինտէ ինչա օլունմագտա պուլունան տէմիր եօլ խաթթը, ալաֆրանկա յունիսին 9 ունճու կիւնիւ ըէսմէն քիւշատ օլունմուշ տուր։

—

Ու կիւն զաղէթամըզդն թապը էսնասընա գատար էրօքատան թէլէկրաֆ վարիտ օլմասաղընտան, էրօքա ֆօնտօ ճէտվէլի պիզզարուր գօնուլամամըշ տը։

(1) Գունատ ադտէմ մահալը մէղքիւրէ պիր էրմէնի գայմագամ նատպ օլունաճաղընա տայիր կագիթամըզդա պիր հավատիս տէրճ օլունմուշ իսէ տէ, ու հավատիսին տալը չըգմասընդը պալատէքի թէվճիհամ ճէտվիլինտէ մահէթթէսիֆ կէօրիլմիշ տիր։ Թ. Ե.

ԽԻՒԼԱՍԱՑԸ

ԱՀՎԱԼԸ ՓՕԽԻԹԻԳԻՑԷ

Կէչէն կիւնքի Նիւսխէմիզտէ Էվրօբա տէվլէթլէրի պէյնինտէ եէնի զուհուր իտէն պիր թագըմ միւնասէպաթտան, եանի Ինկիլթէրրա իլէ Ֆրանսա պէյնինտէքի իխթիլաֆտան, Ալէմանիանէն Ինկիլթէրրա վէ Իթալիա իլէ իթթիֆագ իթմէք նէյէթինտէ պուլունմասընտան վէ սուլի ահվալը սկյասիյէտէն պահս իթտիկիմիզ սըրատա, տէվլէթը Օսմանիյէնին սայիր տէվլէթլէր իլէ օլան միւնասէպաթընա վէ Ինկիլթէրրա իլէ Ռուսիա արասընտաքի բէգապէթէ տայիր պիր շէյ սէօյլէմէտի իտիք։

Պու սիւքիւթիմիզ պիր սէպէպէ մէպնի իտի։ Տէվլէթը Օսմանիյէնին մինասէպաթընտան պահս իթմէզտէն էվվէլ պու տէվլէթին բօլիթիգա վէ մէսլէքի իլէ մէնաֆիի հագիգիյէսի հագգընտա պիր իքի սէօզ սէօյլէմէք իճապ իտէր իտի։ Պունտան էվվէլ նէշը իթտիյիմիզ իքի պէնտլէ պուրալարընը պէեան իթտիյիմիզտէն, շիմտի տէվլէթճէ իթթիխազը լազըմ կէլէն միւնասէպաթ հագգընտա տա պիր իքի սէօզ սէօյլէեէլիմ։

Տէվլէթը Օսմանիյէ իլէ միւնասէպաթը սիյասիյէտէ պուլունան վէ եախօտ պուլունապիլէն տէօրթ տէվլէթ վար տըր քի պունլարտան իքիսի եանի Ռուսիա իլէ Ինկիլթէրրա պիրինճի, վէ Ֆրանսա իլէ Աւսթրիա իքինճի տէրէճէտէ տիր։ Պու տէօրթ տէվլէթտէն հէր պիրինին տէվլէթը Օսմանիյէ իլէ օլան միւնասէպաթընը պիր կէօզտէն կէչիրէլիմ։

Իպթիտա Աւսթրիատան պաշայալըմ։ Հէր քէս տէեօր քի, Աւսթրիանէն մէնաֆիի տէվլէթը Օսմանիյէնին մէնաֆիիլէ միւշթէրէք տիր, չիւնքի իքիսի տէ Սըլավլարըն իթթիհատընտան գօրգարըր։ Աւսթրիա տէվլէթի, տէվլէթը Օսմանիյէնին պագա վէ իսթիգպալի իչին հէր տէվլէթտէն զիյատէ չալըշըր պիր տէվլէթ տիր զանն օլունուր. հալ պու քի տէվլէթի Օսմանիյէնին իպթիտայը զուհուրինտէն պէրու թարիխ կէօզտէն կէչիրիլէ, հիչ պիր վագըթ Աւսթրիանէն տէվլէթը Օսմանիյէ իլէ միւթթէֆիգ պուլունտուզու, վէ տէվլէթը Օսմանիյէնին հիչ պիր վագըթ Աւսթրիատան զէրրէ գատար խայր վէ մէնֆաաթ կէօրմէմիշ օլտուզու զահիր օլուր։

Պիլաքս Աւսթրիա հէր վագըթ Ռումանիատա, Սըրպիատա, Պոսնատա, Գարատաղտա տէվլէթէ զայիլէլէր չըգարմայա չալըշմըշ տըր, վէ հաթթա տէվլէթին պու գատար զիյանընը մուճիպ օլան չու սօն մուհարեպէեէ սէպէպիեէթ վէրէն իխթիլալարըն տախ. Աւսթրիանէն բարմաղը իլէ զուհուր Ինթիմիշ օլտուզու պու կիւն մէյատանա չըգմըշ պիր շէյ տիր։

Աւսթրիատա եալընըզ Մաճարլարըն Օսմանլըլար իլէ պիր աղ մէնաֆիի էչթիրաքը վար իսէ տէ, օնլար տա Օսմանլըլարա հիչ պիր վագըթ մուավէնէթ իտէմէյիպ, պէլքի սըրասը կէլինճէ քէնտիլէրինէ գուրչուն աթմաեա մէճպուր օլունաճագ պիր հալ վէ մէվգիտէ պուլունույօրլար։

Աւսթրիանէն Գըրըմ մուհարէպէսինտէ տախի տէվլէթը Օսմանիյէյ իթտիյի մուավէնէթ պիթարաֆ տուրմագտան իպարէթ տիր, քի պու պիթարաֆլըզը տա Օսմանլըլարա օլան մուհապպէթինտէն իլերի կէլմէյիպ, միւթթէֆիգ պուլունան էւրօբա տէվլէթլէրինտէն գօրգտուղունա մէպնի իտի։

Պու սան մուհարէպէտէ իսէ, Աւսթրիանէն Այիսթէֆանօս մուահէտէսի ալէյհինէ բրօթէսթօ իթմէսի, տէվլէթը Օսմանիյէնին հուգուգունու մուհաֆաղա իթմէք մագսէտինէ մէպնի օլմայրպ, քէնտի մէնաֆիինի թէէմին իթմէք էմէլինէ մէպնի իտի։ Պուլկարիսթանէն զարպա տօղրու չօգ ուզանմամասընա ըսրարը, մահզա Սէլանիք թարիգինի աչզ թութուպ, իլերիտէ Ատալար տէնիզինէ գատար ինէպիլմէք իչին իտի։

Աւսթրիանէն թագսիմի, տէվլէթը Օսմանիյէնին Ռուսիա վէ Ալմանիա իլէ իթթիֆագընա միւթէվագգըֆ պուլունմուշ իքէն, տէվլէթը Օսմանիյէնին օ վագըթքի տիրլօմաթլարը Մէթէրնիք վէ Բալքէսթօնուն բօլիթիգասընտան այրըլմաղը գապահաթ ատտ իթտիքլէրինտէն, Աւսթրիայը պու կիւն տէվլէթը Օսմանիյէյի թագսիմ իթմէք իչին արգատաշ ադրայաճագ պիր հալտէ պրագմըշլար տըր։

Էլ հասըլ Աւսթրիա հիչ պիր վագըթ տէվլէթը Օսմանիյէ իլէ միւթթէֆիգ օլամազ. միւթթէֆիգ օլա պիլէ քէնտիսի պիր միլլիյէթ էսասընա տայանամայըպ, քէնտի իսթիգպալինի թէէմինտէն ահիզ պուլունտուզունտան, տէվլէթը Օսմանիյէ, Աւսթրիանէն իթթիֆագընը թալեպ վէ արզու իթմէմէլի տիր։

Ֆրանսա Շարգտան բէք ուզագ օլտուզու հալտէ, մէսէլէի շարգիյէեէ գարըշմասը մահզա պու մէմլէքէթէ պիր չիֆթլիք նազարը իլէ պագըպ, հասըլթընտան իսթիֆատէ իթմէք իսթէտիյինէ, վէ Մըսրը իլէ Սուրիա վէ Թունուս հագգընտաքի նիեէթլէրինէ միւթթէնի տիր։

Պէօյլէ օլտուզու հալտէ, տէվլէթը Օսմանիեէ պու կիւն Ֆրանսատան պիր մուավէնէթ կէօրսէ պիլէ, հիչ շիպհէ եօգ քի, եարընը օ պիր կիւն, օնուն պիր գաչ միպլի նիսպէթինտէ զարար կէօրէճէք, վէ օ մուավէնէթին սէմէրէսի տէ երինէ քէնտիսինէ ա յիտ օլաճագ տըր։ Պու մուավէնէթ, գասապըն պիր գօյունու գուրտուն էլինտէն գուրթարմասընա պէնզէր։

Խուսուսի իլէ Գըրըմ մէսէլէսինտէ Ֆրանսատան կէօրտիւյիւմիզ մուավէնէթ իլէ սայիր մէսէլէլէրտէ պու տէվլէթտէն կէօրտիւյիւմիզ զիյանընը մուգայէսէ իտէրսէք, հիչ շիպհէ եօգ քի, զիյանը ֆայիտէյէ զալիպ պուլաճազըզ։ Տէվլէթը Օսմանիյէնին թապիյէթի ալթընտա պուլունան ճէզայիրին զապթընտան սարֆը նազար, Ֆրանսանըն Սուրիատա քէսպ իթտիյի նուֆուզտան տա տէվլէթ էլպէթաէ միւթէզարրուր օլմուշ տուր։ Կիրիտ մէսէլէսի իլէ պիր թագըմ մէսէլէլէրին, Նաբօլէօնուն բարմաղը իլէ զուհուր իթմիշ օլտուզու, վէ պու մէսէլէլէրին տէվլէթի նէ գատար միւշքիլաթա տիւշիւրմիւշ օլտուգլարը տախի խաֆի տէյիլ տիր։

Ինկիլթէրրայա կէլինճէ, պու տէվլէթէ, տէվլէթը Օսմանիյէնին միւթթէֆիգի թապիիսի նազարը իլէ պագըլմագտա տըր. անճագ պիր տէվլէթ պիր տէվլէթին միւթթէֆիգի թապիիսի օլմագ իչին, իքիսինին տէ մէնաֆիի միւշթէրէք վէ պիր օլմագ իգթիզա իտէր։ Աճապա տէվլէթը Օսմանիյէ իլէ Ինկիլթէրրա պէյնինտէ միւշթէրէք պուլունան մէնաֆի, հանկի մէնաֆի տիր։

Վագաա, Ինկիլթէրրա տախի Ռուսիանըն մէմալիքի Օսմանիյէյէ կիրիպ իլերիլէմէսինի իսթէմէզ, լաքին Ինկիլթէրրանըն իսթէմէմէսի իլէ Օսմանլըլարըն իսթէմէմէսի պէյնինտէ պէօյիւք պիր ֆարգ վար տըր։ Ինկիլթէրրա տախի Ռուսիա կիպի մէմալիքի Օսմանիյէյի պիր չիֆթլիք վէեա պիր անպար հալինտէ պուլունտուրուպ իսթիֆատէ իթմէք իսթէտիյինէ, Ռուսիայա գարշը բօլթիգատա պուլունույօր։ Հալպուքի Օսմանլըլար իչին Ռուսիանըն Նէյէթլէրի նէ գատար մուգիրը իսէ, Ինկիլթէրրանըն մագսէտլէրի տախի օ գատար։ Վէ պէլքի օնտան զիյատէ մուզիրը տիր։ Պինաէն ալէյհ Ինկիլթէրրանըն տախի տէվլէթը Օսմանիյէյի Ռուսիանըն էլինտէն գուրթարմասը, գասապըն գօյունու գուրտուն բէնչէսինտէն գուրթարմասընա պէնզէր։

Ինկիլթէրրա իլէ Ֆրանսա պու գատար ակնէ տէվլէթը Օսմանիյէնին վասիլերի մագամընտա պուլունտուգլարը հալտէ, պու տէվլէթէ ըսլահը հալ վէ թէէմինի իսթիգպալ զըմնընտա հիչ պիր շէյ եարտըրամատըլար։ Եղերինտէն կէլմէտիյինտէն տէյիլ, չունքի քէնտի թէպաալարընընը հուգուգունու թէէմին վէ քէնտի մէնֆաաթլէրընը մուհաֆաղա իտէճէք նիչէ մէշքիլէյէրի եարտըրգլարը կիպի, ըսլահթը լազըմէյի տէ իճրա իթտիրէպիլիրլէր իտի. անճագ իսթէմէտիքլէրինտէն, վէ տէվլէթի Օսմանիյէյի մուվագգաթ սուրէթտէ գուրթարըպ, պիւսպիւթիւն միւսթագիլ օլմասընը, վէ թէէմինի իսթիգպալ իթմէսինի իսթէմէտիքլէրինտէն։

Իչթէ, Ինկիլթէրրա իլէ Ֆրանսանըն տէվլէթը Օսմանիյէեէ օլան մուավէնէթլէրի պու գապիտէն օլտուգատան մատատա, պու տա չօգ սիւրմէյիպ, Նիհայէթ պիր կիւն իքիսի տէ տէվլէթը Օսմանիյէյի Գըրըմ մուհարեպէսիյէ քէնտիսինէ գազանտըրմըշ օլտուզու պիր գուվվէթլի տիւշմէնին էօնիւնտէ եալընըզ պրագըպ, պիւսպիւթիւն պաշըրմաեա տախի սայ իթմիշլէր, վէ անճագ իշ իշտէն կէչտիքտէն սօնրա, Ինկիլթէրրա պու կիւրիւլթիւտէն պիր հիսսէսիզ գալմամագ իչին մէյատանա աթըրմըշ վէ Ֆրանսա տախի տօգուզ սէնէտտէն պէրու տալմըշ օլտուզու խապը զաֆլէթտէն ույանըր ույանմազ, Գըրըմտա օ գատար գան տէօքմէքլէ միւտաֆաա իթմիշ օլտուզու էսկի միւթթէֆիգինին պու գատար զիյանլարընը ազ կէօրիւպ, Եունանա տա պիլա սէպէպ իքի պէօյիւք էեալէթ գազանտըրմագ իչին այագ պասմըշ տըր։

Ինկիլթէրրա իլէ Ֆրանսա վէ Աւսթրիա պու տէֆա մուհարեպէեէ գարըշմամըպ, եալընըզ մուհարեպէտէն սօնրա ադտ օլունան մուահէտեէեէ դարըշմագ իսթէմիշլէր տիր, քի պու տա մուհարեպէնին սէմէրէլէրինտէն հիսսէ գարմագտան պաշգա պիր մագսէտ մէպնի տէյիլ իտի։

Ռուսիայը Օսմանլըլարա տիւշման իտէն պաշլըճա Ինկիլթէրրա իլէ Ֆրանսա իքէն, օ տիւշմանլըզն թէքմիլ աղըրլըզընը տէվլէթը Օսմանիյէնին իւզերինէ պըրագտրգատան սօնրա, Ռուսիա զալիպլէթինին սէմէրէլէրինի թօքլամայա պաշլայընճա, օնլար տա Ավսթրիա իլէ պէրապէր մէյատանա չըգտըլար. հալ պու քի Ռուսիա ամըշ օլտուղու սէմէրէլէրին բէք ազընը պրագտըղընտան, օնլար տա տէվլէթը Օսմանիյէտէն այրըճա չէյլէր գօրարմայա վէ պու տէվլէթի տահա զիյատէ միւթէզարրուր իթմէյէ պաշլատըլար։

Էվրօբա տէվլէթլէրի եալընըզ Մաքէտօնիայը Պուլկարիսթատան գուրթարըպ տէվլէթը Օսմանիյէյ պըրագտըլար. լաքին օնա պէտէլ, Պօսնա վէ Հէրսէքլէ Գըպրըսը գօրարարլար. վէ Եանեա իլէ Եէնիշէհիրին տէ վիրիլմէսինի թէնսիպ իթտիլեր։ Տէվլէթը Օսմանիյէ քէնտի հալինտէ պըրագըմըշ օլա իտի, Ռուսիայը եալընըզ Մաքէտօնիատան տէյիր պէլքի — Ինկիլթէրրանըն Պուլկարիսթանտան այրը զանն իթտիյի — Շարգի Ռումէլիատէն, վէ թազմինաթտան տախի վազ կէչիրմիշ, վէ պու պէօյիւք տէվլէթին իթթիֆագընը տախի գազանմըշ օլաճագ իտի։

Օ վագըթ տէվլէթ պիր պէօյիւք միւթթէֆիգ գազանըպ, նէ օնատան վէ նէ տէ պաշգասընատան գօրգաճագ իտի, վէ Պօսնայը, Հէրսէյի, Եէնի Բազարը, Գըպրըսը, Էբիրի, Թէսալիայը գուրթարըպ, քէնտի իշլէրինէ տէ քիմսէյի գարըշտըրմայաճագ իտի։

Տէվլէթի Օսմանիյէ եալընըզ Ռուսիա իլէ մուհարեպէ իթտիյի հալտէ, ումումի էվրօբա տէվլէթլէրի իլէ մուհարեպէ իթմիշ կիպի, հէր պիրինէ թազմինաթը հարպիյէ մագամընտա օլարագ պիր մըղտար արազի վէրմէյէ մէճպուր օլմուշ տուր։

Պու կիւն հիչ քիմսէ շիւպհէ իտէմէզ քի, Ռուսիանըն տէվլէթը Օսմանիյէնին պիր ճիհէթինէ կէօղիւ վար իսէ, սայիր տէվլէթլէրտէն հէր պիրինին տէ տիկէր պիր ճիհէթինէ կէօղիւ վար տըր. մէսէլա, Ռուսիա Ռումէլիյի պիր Պուլկարիսթան բրէնսիպիյի հալինէ վազ իթմէք իսթէր իսէ, Ինկիլթէրրանըն տա Մըսրը, Իրագ, Ֆրանսանըն՝ Սուրիա, Թունուս, Ավսթրիանըն Սէլանիք հագգընտաքի Նիյէթլէրի տէ ինքեար օլունամազ։

Շիմտի շուրասընը տիւշիւնէլիմ։ տէվլէթի Օսմանիյէնին պու տէվլէթլէրին խարիճինտէ, վէ քէնտիսինի պու տէվլէթլէրին հէրսինտէն մուհաֆաղա իտէպիլէճէք պիր միւթթէֆիգ պուլմասը միւմքին մի տիր։ Էլպէթտէ միւմքին տէյիլ տիր։ Մէսէլա պիրինին նիյէթինտէն գուրթուլմագ իչին, տիկէրի իլէ, վէ օնուն մագսէտինտէն սալիմ օլմագ իչին օ պիրի իլէ. եանի հէր պիր խուսուսատա տէվլէթլէրին պիրի իլէ իթթիֆագ իթմէք տախի միւմքին տէյիլ տիր. չունքի պիրիսի իլէ իթթիֆագ իթմէք իչին, օնուն հագգընտա ֆէտաքեարլըգ իտիպ, իսթէտիյինի վէրմէք իգթիզա իտէր. հալ պու քի հէր պիրինին իսթէտիյի վէրիլտիքտէն սօղրա, օ իթթիֆագ նէյէ եարար։

Պու իշտէ եալընըզ պիր իմքան վար տըր։ Պու տէվլէթլէրտէն եալընըզ պիրինին իսթէտիյինի վէրիպ, օ ֆէտաքեարլըգ սայէսինտէ տիկէրլէրին չէրինտէն գուրթուլմագ, անճագ պունուն տա չարթլարը վար տըր։ Էվվէլա օ տէվլէթին իսթէտիյի չէյ տէվլէթին պիւսպիւթիւն էսասընա խալել կէթիրիր չէյլէրտէն օլմայըպ, վէրիլէպիլիր պիր չէյ օլմայը տըր։ Սանիէն օ տէվլէթի սայիր տէվլէթլէրի մաթլուպլարընն վազ կէչիրէպիլէճէք վէ իթթիֆագընա կիւվէնիլէպիլէճէք պիր գուվվէթտէ օլմայը տըր։

Պու հալտէ պուլունուր պիր տէվլէթ արար իսէք, աճապա հանկըսը տըր։ Ինկիլթէրրա տըր տէյի ճէվապ վէրէճէք զէվաթըն բէք չօգ օլտուղունու պիլիրիզ։ Անճագ Ինկիլթէրրա պու հալտէ օլմասընընը իսպաթ իթտի, պիզի գուրթարմագ իչին օ գատար սայ իթտիյի հալտէ, նէ Ռուսիանըն, նէ Աւսթրիանըն, նէ տէ Եունանըն իտտաալարընտանգուրթարապիլմիշ տիր։ Ռումէլիյէ գարըշմայաճայընը զըմնէն պէեան իթտիյի կիպի, Անատօլյու տախի պիր չիֆթլիք հիւքմիւնէ գօմագ նէյէթինտէ պուլունտուղու անլաչըլմըշ տըր։ Օլունաճագ ֆէտաքեարլըղա գարշը պիր ֆայիտէ կէօրիւմմիքտէն սօնրա օ ֆէտաքեարլըղը նիհիւն իթմէլի։

Պու կիւն տէվլէթը Օսմանիյէյի սայիր տէվլէթլէրին թամաքնատան գուրթարապիլէճէք եալընըզ պիր տէվլէթ վար տըր. օ տէվլէթ էօթէտէն պէրի տէվլէթի Օսմանիյէնին տիւշմանը ատտ օլունուր իսէ տէ, իսթէտիկի չէյլէրին չօղունու ալըպ, գաան ճիւզի մաթլուպաթընը տա իթթիֆագընն հուսուլինէ գարշը ֆէտա իսէճէյինտէն, տէվլէթը Օսմանիյէ օնունլա իթթիֆագ իթմէքտէն միւթէզարուր օլմայրպ միւթթէֆիգ օլաճագ տըր։

Պու պապտէ իրատ օլունաճագ տէլիլլէր բէք չօգ իսէ տէ, շիմտիլիք պու գատարլա իգթիֆա իտէրիզ։

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ՄԻԹԹԷՖԷՐԻԳԱԻ ԲՕԼԻԹԻԳԸՑԷ

Արնաուտլուգ սահիլինէ սիլահ վէ միւհիմմաթը հարպիյէ չըգարմագ իւզրէ պուլունան պիր իթալիան կէմիսինին, Աւսթրիա տօնանմասը թարաֆընտան սէգիլիպ օրալարտան թարտ օլունտուղունու, Նոյէ Ֆրէ Բրէ կազէթասը եազըյօր։

—

Ֆիլիպէտէ Օսմանլը սանճաղընըն չէքիլմէտիյինէ տայիր տուէլը մուազզամ գօնսօլօսլարը թարաֆընտան Շարգի Ռումէլի վալիսի Ալէգօ բաշայա վուգու պուլան իսթիրաթա ճէվապէն, բաշայի միւշարիլէյհ պու պապտէքի գազահաթ քէնտիսինտէ օլմայրպ, վիլայէթը մէգքիւրէ իտարէսինէ նէզարէթ իտէճէք միւսթէյիթ էւրօբա գօմիսիօնունա այիտ օլտուղունու պէեան էյլէմիշ տիր. զիրա պու պապտէ մէգքիւր գօմիսիօն թարաֆընտան վէրիլէն գարար իւզէրինէ հարաքէթ իթմէեէ մէճպուր տուր։

—

Հէրսէքտէ քեային կաչգօտա ահալիի միւսլիմ Աւսթրիա ասքէրի իւզէրինէ հիւճիւմ իտէրէք, օրալարտա պազը միւսատէմաթըն վուգուրինէ տայիր պազը կազէթալարըն տէրճ իթտիքլէրի բիվայաթը Բուէնէ Դէրէբէյինց կազէթասը թէքզիպ իտիպ, "Հէրսէք վէ Պօսնատա ասայիչին պէրքէմալ օլտուղունու եազըիօր։

—

Վէնէր Թագլըրա օգունտուղունա կէօրէ, գօնթ Անտրասի ուզուն պիր միւտատէթլէ մէզունիյէթ ալարագ, Մաճարիսթանտա քեային չիֆթլիքլէրինէ ազիմէթ իթմէք իւզրէ պուլունտուղու ճի-

հէթէ, միւշարիէյհէ վէքեալէթ իթմէք իչին Ավսթրիանըն Բօմա սէֆիրի Պարօն Ֆօն Հայմերլէ Վիէննայա ճէլպ օլունմուշ տուր։

—

Եէնի Բազար մուդավէլէսինին ագտընտան տօլայը Ավսթրիա վէ Մաճարիսթան էֆքեարը ումումիյէսի նէզտինտէ, գօնթ Անտրասինին իթիպարընա խալէլ կէլտիյի ճիհէթլէ, Ավսթրիա իմբէրաթօրը Մաճարլը գօնթ Պաթօվսքիյի չաղրրպ, Ավսթրիա վէ Մաճարիսթան խարիճիյէ նէզարէթինի թէքլիֆ իթմիշ իսէ տէ, միմիրլէյհ գօնթ, պու մէմուրիյէթի գապուլ իթմէմիշ տիր։

—

Ավսթրիա կազէթալէրինին իֆատէսինէ կէօրէ, Ավսթրիանըն տաիրէի հիւքիւմէթինտէ պուլունան իթալեան վիլայէթլէրինտէ պիր իսթիքլալ չըգարմագ իչիւն, իթալեա տեվլէթի թարաֆընտան կարիպալտինին մախտումու Մենոթթիյէ ալթը եիւզ պին ֆրանգ վերիլմիշ իմիշ։

—

Պիր ինկիլիզ զազէթասընտա օգունտուզունա կէօրէ, ինկիլթերրա Բարլամէնթօսը ազասընտան պիրի, պու տէֆա Լօնտրա շէհրի իլէ Միտլէզաքս նամ էյալէթինտէ գարը գօճալըգ ֆահվալը իւզերինէ աթիտէքի թօհաֆ պիր սթաթիսթիք ճէտվէլինի թանզիմ իթմիշ օլտուզունտան, պէր վէճհի զեյր թերճէմէ վէ տէրճ օլունմուշտուր։

Գօճալարընը պրագան գարըլար	1872
Գարըլարընտան գաչան գօճալար	2371
Իթլագ իտէն (պիւթիւն պիւթիւն այրըլան) գարը գօճալար	4720
Տայմա գավկա վէ մարազա իլէ կէչինէն գարը գօճալար	191023
Պիրպիրինի սէվմէյէն, վէ ֆագաթ աչըղա վերմէյէն գարը գօճալար	162300
Պիրպիրինին իւզերինէ հիչ գայա ու ֆիւթուրլէրի օլմագսըզըն եաչյան գարը գօճալար	510152
Սուրէթը զահիրէտէ մէսուտ վէ մութլու օլան գարը գօճալար	1102
Օրթա հալտէ մէսուտ վէ մութլու օլան գարը գօճալար	134
Սահիհէն մէսուտ վէ մութլու օլան գարը գօճալար	6

Թէրճէմանը էֆէնտի։ Ինկիլիզ գարը գօճալարընըն եիւկիւ ագ օլսուն. կալիպա պու սան ալթը թանէ տէ մօսթրա իչին տիր։

ՄԻՔԵԱԹԻՊ

Մէրհում Արմենակ Հայկունինին քէրիմէսի Օրիորդ Եւգինէ Հայկունինին, Իւսկիւտարտաքի Հայուհեաց Ազգանուէր ընկերութիւնըն ատենադպիրի, էտիպէի նէվրէսխտէ Օրիորդ Զապէլ Յ. Խանճեանա խիթապ իյլէտիկի աթիտէքի նամէի մախսուսըն պիր սուրէթի էտիրնէտէն թարաֆը. մըզա իրսալ օլունմուշ օլմաղլա, կերէք մուհարրիրէսինէ վէ կերէք միւրսիլ ալէյհինէ պիր թէշվիգ՝ օլմագ իւզրէ, մանէլմէնունկիյէ պէր վէճհի զեյր կազէթամըզա տէրճ իթմիշիզ տիր։

Առ Օրիորդ Զապէլ Խանճեան

Ազնիւ Օրիորդ,

Վսեմ եւ չքեղ գործի մը կ'ձեռնադրէք. վստահ եմ որ անխոնջ ջանիւք եւ բուռն զոհողութեամբ պիտի ժամանէք անոր ցանկալի նպատակին, ուր ազգը իւր յուսածիծաղ ապագայն կըսպասէ։ Այդ նպատակը նուիրագործելու համար Հայ աղջիկ մ'ալ այս առաջին անգամն է որ ձեռք կ'երկնցնէ, Ձեզ համար կ'ըսեմ, ազնիւ քոյր, վասն զի մինչեւ ցայսօր գտնուած չէ իգական սեռին մէջ Հայուհի մը որ այսպիսի գեղեցիկ խորհուրդ մը յղանար։ Թէպէտ եւ շատեր կը մտածէին եւ կ'փափաքէին, բայց քաջալերութիւն չգտնելով իւրենց յոյսն ու սէր սրտերնուն մէջ ընկղմեցաւ եւ ձեռնունայն եւ դարձան։

Դուք, ազնիւ Օրիորդ, դուք՝ այդ վսեմ ձեռնարկութեամբն Ազգային տարեգրութեանց մէջ նշանաւոր էջ մը կը գրաւէք, վասն զի Հայու ազգին յառաջադիմութեան մեծ դրաւական մը կը համարիմք որ Հայ աղջիկ մը հրապարակաւ հրաւէր կը կարդայ իգական սեռին, եւ իւր ընկերուհիներուն քաջալերութիւն կուտայ «աշխատութիւն եւ միութիւն» գոչելով այս մոգական բառերն զիրար կ'ծնին եւ զիրար կ'ամբողջացնեն. այո՛ միութիւնը ամէն բանի կը յաղթէ, եւ աշխատութիւնն ալ անոր յաղթանակը կը հուչակէ։

Ձեր այդ գործով Հայ ազգին մէջ նոր դարագլուխ մը կը բանաք, որուն ճամբան թէ եւ փշալից, սակայն առաքինւոյն համար յաղթական կամարներով բոլորուած է։ Մեծ է Ձեր նպատակը, մեծ է նաեւ Ձեր սիրան ուսամ կ'յուսամք որ պիտի յառաջադիմէք Ձեր աշխատութեամբը. եւ կ'վստահացնեմ զձեզ՝ որ ձեր քիրան ու ջանք պարտական չ'պիտի ձգեն Հայոց ազգին առջեւ, մանաւանդ թէ արական սեռին աչք նոր դրդիռ մը եւ նախանձ մը պիտի ներշնչէք։

Իգական սեռը կրնայ ազգ մը կործանել եւ ազգ մը կանգնել. չեմ յուսար որ այս ճշմարտութեան ընդդիմացող մը գտնուի։ Ահա պատմութիւնն եւ հանապազօրեայ փորձերն զայս ապացուցած են. հոն Հեղինէ մը Տրոյայ մը կ'կործանէ, եւ հոս Սարինուհիք արիւնռուչ պատերազմի մը վախճան կ'ուտան։

Արդարեւ ասոնք բարենպաստակ ձեռնարկութիւններու մէջ չատ խոչնդոտներ կ'ելլեն, որք սրչափ ըսպառնալից ըլլան, այնչափ աւելի կը դիւրացնեն յառաջադիմութեան ճամբան մարդկային չարիներու առջեւ։ Ապաքէն դժուար պիտի արհամարհեն, պիտի բամբասեն, մինչեւ իսկ զրպարտութիւն սեւ մուրեր պիտի քսեն, սակայն ոչ ոք ինքնօգնութիւնը կարդացած ըլլալով՝ ինչպէս Ձեր ճառին բովանդակութենէն ալ կը հասկցուի, գուք պէտք է աւելի սիրտ առնէք եւ համայն Հայուհեաց սիրտ եւ գորով ներշնչէք։ Արդէն ցած նախանձը եւ ատելութեան դառն ոգին իւր սեւ ձեռքերը միշտ այսպիսի բարի գործերու վրայ կ'տարածէ զանոնք հիմնայատակ կործանելու. իսկ Աստուած այնպիսի կիրք մը տուած է բանական էակին, որով կրնայ ամէն արկածից եւ յարձակմանց դիմադրել եւ ոտնակոխ ընել զանոնք՝ արհամարհելի փոչիներու նման։ Այս սկզբունքով ճանքայ ելէք, Սիրելի քոյրս, Ձեր այս Սրբազան նպատակը թէպէտ չատեր չեն ուզեր, չատերն ալ չեն յուսար որ յաջողիք եւ չատերն ալ մանաւանդ կը ծաղրեն, գուք զոր ցանկալով չ'եմ ըսեր՝ եթէ չ'յաջողիք ալ, մեծ պիտի մնայ պատմութեանց մէջ Ձեր անունը։ Շատերն հիմ դրին եւ ուրիշներ վայելեցին անորդիպտուն, բայց հիմնադրին անունը միշտ անմահ է։ Գրեթէ ամէն ձեռնարկներ այս օրինաց ներքեւ կ'իյնան, զոր օրինակ մին կ'յղանայ ուրիշ մը կը ծնի զայն. վերջապէս ամէն բան այսպէս կ'չարունակուի հետզհետէ մինչեւ որ հասունցնալով 'ի լոյս ընծայուի թէ եւ դարեր տեւէ։

Ցուսով եղիք որ ժամանակ պիտի գայ եւ ան ժամանակը ես չատ հեռու չ'եմ տեսնէր, որ նոյն իսկ այն յառաջադիմութեան ոսոխները եւ այն ծայրահեղ զոյիներն իսկ վերջապէս պիտի համոզուին, ձեռնաու պիտի ըլլան եւ մինչեւ իսկ պիտի պաշտին այդ Սուրբ նպատակը։ Անշուշտ կը յիշէք պատուաստի գիւտը, ինչ դժուարութիւններու հանդիպեցաւ։ Այս գիւտին հեղինակն ձէննէր մինակ մնաց աշխարհի առջեւ, բոլոր բժշկական ակադեմիաները եւ բոլոր հրապարակային թերթերը անոր դէմ ղինեցան բանիւ եւ գրով, այլ ձէննէրի սկզբունքն ամենուն սկզբունքը եղաւ, եւ նոյն իսկ հակառակորդ զբաղուիներն անոր առջեւ խոնարհեցան։

Մի վհատիք ուրեմն, ապագային Ձեր աշխատութիւնը պիտի պսակուի, եթէ ոչ ձեզմով գէթ Ձեր յաջորդներով, եւ երկինք անշուշտ պիտի օրհնէ Ձեր նպատակը, եւ Հայուհիք ամոր բոլորտիքը ոսկեփայլ պսակներ պիտի հիւսեն։

2 յունիս 1879 Եդինբ. Ա. Հայկոնի
Անդրիանուպոլիս

Օրմանեան Հայր Մաղաքիա վարդապետին Իւսկիւտար Կրթասիրաց Ընկերութիւնուն լսարանը Նընտա Էվվէլքի ճումաա իրթէսի կիճէսի պիր կիւզել նութգ իյրատ իթմիշ օլտուզունու եաղմըշ իսիք։ Պու տէֆա մէղքիւր նութգ հաղգընտա աթիտէքի մէքթուպու ալմըշ օլտուզումուզտան տէրճինէ միւսարէաթ իթմիշիզ տիր։

. . . Խմբագիր,

Անցեալ շաբաթ երեկոյ ատենախօսեց Իւսկիւտարի Կրթասիրաց ընկերութեան լսարանին մէջ Գեր. Հայր Մաղաքիա վարդապետ Օրմանեան ի ներկայութեան խուռն բազմութեան հանդիսականաց, նիւթ ունենալով, Հայորդեաց։

Աւելորդ կը համարիմք՝ թէ Գեր. Ատենաբանին եւ թէ ընտրած վսեմ և գողտրիկ նիւթոյն վերայ դրուատիք յօրիներ և գովեստներ կարդալ՝ այսչափ միայն թող ներուի մեզ ըսել թէ սոյն երեկոյթին մէջ չը դըտնուեցաւ Հայ մը որոյ սրտին մէջ արձագանք չունենար սրբանուէր հօր արտասանած ճշմարիտ և իմաստալից խօսքերը։

Իւսկիւտարի Հայ երիտասարդութիւնը կը փութայ իւր խորին շնորհակալութիւնը հրապարակաւ յայտնել առ Ֆէտէ Եւ Երջանիկ կը համարի ղինէը, որ հայկական ոգւոյն իսկութեան քննութիւնը ճշմարիտ իմաստասիրի մը, ներհուն ճարտասանի մը, և յաջողակ փաստաբանի մը բերնէն լսելու բաղդը ունեցաւ։

Զեմք վարանիր նաև մեր շնորհակալութիւնը մասնաւորապէս յայտնել Կրթասիրաց Ընկերութեան Տնօրէն խորհրդոյ, որ բարեհաճեցաւ բեմբասայութեան բոլոր յատկութիւնները կատարելապէս յանձին պարունակող ատենաբանով մը օժտել իւր լսարանը։ Ասի ընկերութեան Տնօրէն խորհրդոյ անդամոց մեծ պատիւ մը ըլլալով հանդերձ, իրենց գեղեցիկ դպրութեանց մասին ունեցած ճաշակը կապացուցանէ։

Եթէ Կրթասիրաց ընկերութեան Տնօրէն խորհրդոյ անդամները, ամեն խոչընդոտները առաթուր հարկանելով գիտնան յարատեւել իրենց ձեռնարկին մէջ, թող վստահ լինին թէ ընկերութեան անդամները պղատոնական սիրով պիտի չը նային իրենց վերայ և թէ կը գտնուին ամոնց մէջ զօրաւորագոյն ձեռքեր որ չատ գործեր կարող է գործել։

ԷՏԻՐՆԷ ԲՕՍԹԱԼԱՆԷՍԻ ՄԻԻՏԻՐԻՆԷ ՊԻՐ ԲԷՃԱ

Զազէթամըզըն էտիրնէ բօսթալանէսինտէ սուրէթը մունթազամէտէ թէվզի օլունմայըպ, էքսէր նիւսխէլէր զայպ օլմագտա պուլունտուզունա տայիր շէհրը մէզքիւրտէն պիր վագըթտան պէրու չիքեաեէթլեր եաղըլմագտա իտի իսէ տէ, պիզ պէլքի պու ույզունսուզլուզուն բօսթալանէի մէզքիւր թարաֆընտան տիդգաթ պույրուլուպ էօնիւ ալընը միւլահազասըյա, չիմտիյէ դատար պիր շէյ եաղմագ իսթէմէմիշիզ տիր։ Լաքին, պու իւմիտիմիզ պօշա չըգարագ մէզքիւր նիզամսըզլըզըն էլան տէվամ իթմէքտէ օլտուզու պու տէֆա երինէ թարաֆըմըզա իսթար օլունմուշ օլտուզունտան, պու պապտէ բօսթալանէ միւտիրինին աթֆը նազարը հիմմէթ պույուրմասընը ըճա իտէրիզ։

ՇԱՐԳ ՄՈՒՀԱՐԷՊԷՍԻ

ԹԷՔՐԱՐ ՐՈՒՄԷԼԻ ՃԻՀԷԹԻ

Սրբոյ Սոֆիայի Թիւրքիայ իլանը հարպ իտէր.

(576 Նոյեմբերաթ թէվմ)

Բաշայի միւշարիէյհ, մէզքիւր իլանը հարպ նօթասընը օգուտուգտան սոնրա, չէօյլէ ճէվապ վէրտի. «պու չէյ պէնի ապանսրզա կէթիրմէտի, չօգտան պէրու պունա պէքլէմէքտէ իտիմ։ Պէնի եալընըզ թաաճճիւպտէ պըրագան չէյ, շու տուր քի, գարարլարընըզը պիզէ կէճ իապէր վերտինիզ։»

Ինչպու իլանը հարպ թահրիրաթընըն միւնտէրիճաթը աթիտէքինտէն իպարէթ իտի.

«Սահիպի իմզա, Պապը Ալի Նէզտինտէ Սրբոյ Սոֆիայի էմարէթինին մասլահաթկիւզարը օլմաղլա, միւնտէրիճաթը աթիյէյի Սէրվէր բաշայա արզ իթմէքլէ միւֆթէխիր տիր.

«Օէնէի հազրբէ փեւտրուարընըն 16 սընտա միւսալէհա բրօթօգօլը, վուգուաթը մազիյէտէ զիմէտիալ օլան պիլ ճիւմլէ էշխաս իչին միւքէմմէլ աֆվը ումումիյի շամիլ օլտուզունտան, բրէնսին հիւքիւմէթի՝ Սրբոյ Սոֆիայի Թօբրաղընա իլթիճա իթմիշ օլան պիր իայլի թէպաատ Օսմանիյէյի վաթանընընա իատէ իթմէքտէ իպրազը թէրէտտիւտ իթմէմիշ իտի. լաքին մէզքիւր բրօթօգօլ միւհթէվիյաթընընը մուղայիրի օլարագ, մէրգում միւլթէճիլէր՝ մէմլէքէթլէրինէ ավտէթլէրինտէ, միւթէմատիյէն կէրէք Միւսլիւման վաթանտաշլարընտան վէ կէրէք հիւքիւմաթը Օսմանիյէտէն մէզալիմ վէ թաատտիյաթը ճէտիտէ վէ չէտիտէ կէօրտիւլէր։

«Սէրվէր բաշա հազրէթլէրի, միւսալէհանամէյէ մուղայիր օլարագ իճրա օլունան թաատտիյաթ ալէյհինտէ սահիպի իմզանընը հիւքիւմէթը մէթպուասը էմրէյլէ, Պապը Ալիյէ վուգու պուլան միւթալէպաթը միւթէվալիյէյի չիպհէսիզ տէրիսաթընը պույուրուր. լաքին միւթալէպաթ վէ թէպլիղաթը մէզքիւրէնին սուրէթը մաթլուպէտէ հիչ պիր նէթիճէ վէ սէմերէսի ֆհուսուլէ կէլմէտիյինի երինէ մուսաիլէյհ սահիպի իմզա մա էթթէկէսիւֆ արզ ու պէեան իտէր։

«Ցիկէր թարաֆտան բրէնսին հիւքիւմէթի դանի օլմուշ տուրքի, Պապը Ալի գավանիյի պէյն էլ միլէլէ մուզայիր օլարագ վէ դօմշուլուգ նիզամլարընը տա նազարը էհէմմիյէթէ ալմագսըզըն, խուսուսիյէ պիր վագըթտան պէրու, էմարէթին էմնիյէթինի իհսալ իմէք իսթէյէն խարճի միւֆսիտլէրին իսֆալաթ ու իգվաթընա կէրէք սիլահ վէ էրէք վէսաթի սարիէ ալէ աչըգտան աչըզամուավէնէթ իտէրէք, էմարէթը միւշարիէյանընը ասայիշ վէ ինթիզամը տոխլիսինի իզրար ու իհլալ չ'ալըյօր.

«Հրաժէ պ ալինն զու ուպպ-լէրտէն տօլայը, բրէնսին հիւքիւմէթի, պունտան պէօյլէ քէնտուսի Պապը Ալի ալէյհինտէ մուհարէպէ հալինտէ ատտ իտէրէք, հիւքիւմէթը սէնիյէ նէզտինտէ մուգիմ մէմուրունու կէրի չաղըրմագտա վէ տէրադապ Տէրսաատեթտէն հարէքէթինէ էմր վերմէքտէ տիր։» ԳՐԻՍԹԻԶ

Սթամպոլ
14 Դեկտ. 1879

Բրէնս Միլան տախի Սրբոյ Հալիսինէ խիթապ իյլէտիյի պէեանանամէսինտէ, մուհարէպէ աշմասընա պալատէքի նօթատա մուհարրեր օլան իքի սէպէպլէրի կէօսթէրմէքտէ իտի, եանի միւլթէճիլէրէ զուլմ ու թաատտի օլունմուշ տուր, վէ էմարէթտէ նիզամ ու ինթիզամը պօզմագ իչիւն Պապը Ալի իճրաի մէֆսէտէթ իթմիշ տիր. լաքին բրէնս մէզքիւր պէեաննամէսինտէ պիր շէյ իլավէ իթմէքտէ իտի քի եալընը օ սահիհ իտի, շու քի Սրբոյ Սոֆիայի, իսթիգլալիյէթինի գազանմագ իչին ֆրսաթ պուլմաղա, պու ֆըրսաթը գաչըրմագ իսթէմէօր իտի։

Թարիխէ մէնսուպ օլան էվրադը մէզքիւրէյի տախի պուրայա նագլ իթմէք ֆայիտէտէն խալի տէյիլ տիր.

Սրբոյ Սոֆիայի,

«Մարտ 3 Թարիխի պէյանանամէմտէ Սրբոյ Սոֆիայի Պապը Ալի արասընտա միւսալէհանընը ադտ օլունտուզունու սիզէ խապէր վերտիկիմտէ, լէհինտէ մուհարէպէ իթտիյիմիզ տավի մուգատտէսին միւտաֆէասը տահա գուվվէթլի էլլերէ կէչմիշ օլտուզունու տախի սիզէ իշար իթմէքտէ իտիմ։ Ինչ վագըթտան պէրու թիւրքլէր թարիխլէրինին սահիֆէլէրինի եէնի եէնի վէ իչիտիլմէմիշ տէհզիթլէրլէ թէզելէթին իթմիշլէր տիր։ Ղասպ վէ թախրիպ վէ դաթալ՝ մէմալիքին հէր գրթասընտա իճրա օլունմայա պաշլամըշ տըր։ Լաքին պաչըճա Սրբոյ Թօբրաղընընը իւզերինտէ վէ Սրբոյ Թապիր օլուն հէր շէյլին իւզերինտէ պու ֆելաքէթլեր տահա զիյատէ չիտտէթ ու զազապլա վուգու պուլմուշ տուր։ Փեւրուար 16 թարիխի միւսալէհա բրօթօգոլընին իքինճի պէնտի ահքեամընճա, Սրբոյ Սոֆիայի Թօբրաղընա իլթիճա իթմիշ օլան սէֆիլ գարտաշլարը. մըզա միւքէմմէլ վէ թամամ աֆվը ումումի վերիլէճէք իքէն, պիլաքս իսլամիյէթին թաասսուպը, ինթիգամ ալմագ իչիւն, արթըգ պիւթիւն պիւթիւնէ հիտտէթ ու զազապէ կէլմիշ տիր։ Մուահէտաթը պէյն էլ միլէլ հագգընտա օլան էմնիյէթիմիզէ իսթինատէն, պու պիչարէլէրին էքսէրիսինի, մէմլէքէթլէրինէ ավտէթ իթմէյէ գանտըրմաղա մուվաֆֆագ օլմուշ իտիք։

(Տեվամ)

ԱԶԳԱՅԻՆ

—

ԶՆ-ՖԷՐ

Կէչէն բազար իրթէսի կիւնիւ Գույումճեան Պետրոս էֆ. հաղրէթլէրի, Եէնի քէօյում քեայնեալրբրնտա, Հասան էֆ. հաղրէթլէրինէ իքրամէն պիր զիյաֆէթ քէշիտէ իտէրէք, մեզքիւր զիյաֆէթտէ Աղարեան գերապայծառ իլէ միլլէթիմիզին պիճիւմլէ էրմէնի գաթօլիք միւթէպէրանը հաղրը պուլունմուշ տուր։

—

Երուսաղէմ բաթրիյի Ամենասայի Սրբազան հաղրէթլէրի, կէչէն հաֆթա բաթրիգխանէէ պիր մէքթուպ իրսալ իտէրէք, պօր՝ մէսէլէսինին տէրհալ թէսվիյէսի իչին պիր թէսպիր իթթիխաղ օլունմասընը բիճա իթմիշ վէ ալաճագլըլար թարաֆընտան թազէիդ օլունտուղունու վէ պու եիւզտէն Ս. Երուսաղէմ վանքընդն պէօյիւք զարարրէթտէ պուլունտուղունու պէեան իլէմիշ տիր։

Նասըլ քի մալիւմ տիր, պու մէսէլէ վարչութիւն թարաֆընտան, վանօրէից խորհուրդա հէվալէ օլունմուշ, վէ մեզքիւր խորհուրդ տախի պիր գաչ տէֆալար իճրայի միւղաքէլաթ իտէրէք, էվվելքի կիւն տէ պու մէսէլէ հագգընտա սօն տէֆա իճթիմա իտիպ, բաբօրթօսունու թանգիմ իթմիշ վէ խառն ժողովա թագտիմ իթմէք իւզրէ պուլունույօր իմիշ։

Սօն խապէրլէրէ նազարէն, Ս. Երուսաղէմ բաթրիյի ֆէնա հալտէ խասթալանմիշ վէ էյէր թէրթիպ օլունան մուալիճէլէրէ տէվամ իտիլմէզ իսէ, միւշարիէյհ հաղրէթլէրինին սրհհէթինէ իւմիտ օլունմամաղ իմիշ։

—

Վանտան ալաբզըմըզ մալիւմաթա նազարէն, մահալի Գաւառական ժողովուն սուրէթի ինթիխապը հագգընտա իիմթիլաֆը բէյ ու էֆէնտիր վուգու պուլտուղունտան ինթիխապաթ պիր միւտաէթ իչիւն կէրի գալմըշ տըր։

ՄԱՍԻՍ

Գարաքէօյտէ Հալաճեան Բարսեղ էֆէնտինին ինչա իթթիհամի պինատա կէչէն կիւն վուգու պուլան արպէտատան ալայը Մուէ, կալիպա եաղտըգլարըմընը էսաս վէ բուհունու աշնամաղ իսթէմէեէրէք, ալէյհիմիզէ իֆթիրաեա գալգըշմըշ վէ պիզէ պիր թագըմ հագարէթլէր իտէրէք, ֆիւթուհաթ գազանմաղ էմէլինտէ պուլունմուշ տուր։

Պիզ, Մուէին գավլինճէ, կիւյա էրմէնի համմալարընա գարշը Քիւրտլէրի միւտաֆաա իթմիշ իմիշիզ։

Ադալ վէ տիրայէթտէն ճիւզի պէհրէսի օլան պիր ատէմ, պիզիմ եաղտըգլարըմըզտան Մուէին իսթիխրաճ իթմէէ՝ չալըշտըղը նէթիճէ առա չըգմատըղընը բէք ալա ֆարգ իտէպիլիր. չիւնքի պիզ, տէյիլ պու վագաստա, իլլա հիչ պիր վագաստա Քիւրտլէրի միւտաֆաա իթմէտիքտէն պաշգա, հէր հալ ու քեարտէ միլլէթիմիզին հուգուգունու սուրէթի միէսսիրէտէ միւտաֆաա իթմիշ վէ Քիւրտլէրէ, Չերքէսլէրէ, վէ սայիրլէրէ գարշը չէտիտէն իշթիքեա վէ բրօթէսթօ իյլէմիշիզ, վէ ատյիմա տա իտէճէյիզ տիր։ Պիզ, միլլէթիմիզին միւտաֆէաը խուսուսունը նէ՝ Մուէ-էէ սօրարզ վէ նէ՝ ատ պատատ քէնտիսինատէն ապրլ պէքլէրիզ. քէնտի պանըմըզ իյթիզասընճա օնու միւտաֆէա իթմէք վաղիֆէի մուգատտէսիմիզ տիր։

Քիւրտլէրի պիզ միւտաֆաա իտիյօրըզ տէյիւ Մուէ. ալէյհիմիզտէ իսնատաթ ու ադվիսաթտա պուլունույօր։ Լաքին Քիւրտլէրին ատա մուտաֆաա օլունուր մախլուգ օլմասընը գիմէք ինքեար իտէմէզ։ Քիւրտխթանտա պիլէ պիր Քիւրտ դալէմ ատիպի մահզա Քիւրտլէրի մուտաֆաա իթմէք իչիւն պիր զաղէթա նէշր իյլէսէ իտի, օ պիլէ պունլարընը մուտաֆաա օլունմազ պիր մախլուխ օլորզընը կէօրէրէք, օ Քիւրտ տախի իլթիզամ իտէմէյէճէք իտի։ Շեմտի Մուէ կիպի պիր ագիլզալէթանընը պիլիմ եաղտըղմըզը չէքիպ չէքիշտիրիւպ, պէօյլէ պիր մինասիպսէթսիզ վէսիլէտտէ, իւրէյինին հասէտինի մէյտանա չըգարմասը խուսուսը մեզքիւր զաղէթայա նէ դատտը քիչինքլիք վէ բէզալէթ օլորզընտան, բէֆիգիմիզ օլմասը իչիւն պիզէ պիլէ ութանմադ կէլիյօր։

Իմտի պու պատտէ Մուէին կէօսթերտիյի թէյլաշ, գուրու իֆթիրատան վէ խուսուսմէթտէն պաշգա պիր շէյ տէյիլ տիր, վէ օլամադ. չիւնքի մեզքիւր Դարաքէօյ վագասընտա տախի պիզ էրմէնի համալարա գարշը Քիւրտլէրի ասլա վէ ասլա միւտաֆաա իթմէտիքտէն մատտա, էրմէնի համալարը Քիւրտլէրտէն տայագ հէմիշ օլուղունու վէ Քիւրտլէրին տէյմէէ ասլա վէ գաթան պիր հագգը օլմասընը պէեան իտէրէք, Քիւրտլէրին պու եաբուտա գուլլանըլմամասընը հագգընտա տա տիւնքի նիւսխէմիզտէ Հալաճեան սէրնամէլի պիր իխթար եաղարագ Հալաճեան Բարսեղ էֆէնտինին նաղարը տըգգաթընը տավէթ իթմիշիզ տիր։

Պու մատտէ հագգընտա Մուէ գարշը իթթիրազ իթմէէ սէպէպլէէթ վէրէն նօղթա, եալընըզ զաղէթտի մեզքիւրը միւմտիէյհ Հալաճեան էֆէնտիյի վագատի մալիւմէտէ պիհէտտալ կէօսթերմէսի վէ մուախխարէն օ ֆգրասընա պաշգա մանա վէրմէք իսթէմէսի օլմուշ տըր քի պէօյիւք հագսըզլըգ տըր։

Ադճադ Հալաճեան Բարսեղ էֆէնտինին պու մէսէլէտէ պիր գուսուրու վար իսէ օ տա շուսայըսապիլիր քի պինասընտա Բում գալֆա գուլլանըեօր. զիրա գալֆա Բում օլմամըշ օլուպ տա պիր էրմէնի օլա իտի, պու արպէտատը թէշվիգ իթմէզ, վէ եախօտ արպէտտա զուհուրինտէ, պէֆիթուր տուրմաեարագ վէ եա գաշմաեարագ միւտախէլէ իտէր վէ մէն իթմէէ չալըշըր իտի։ Լաքին էֆէնտիի մումանիէյհատէն մութլագա Բում գալֆա գուլլանմամասընը տա թալէպ իթմէէ հագգ ու սելահիյէթիմիզ եօգ տուր. զիրա պու տա հուրրիյէթը շախսիյէէ այիտ պիր քէյֆիյէթ տիր։

Մուէ էյէր պու թահթարէրտէ մէսէլէսի իչին էրմէնի համալարըն հիւսնիւ բիղա կէօթերմիշ օլմամալարընը եաղտըղմըզտան թութաուրարագ, ֆէրէնճանը էֆէնտիէրմէնի համալարընա գարշը Քիւրտլէրի միւտաֆաա իտէեօր տէյի պիղէ գարշը էհալինին ատավէթինի տավէթ իթմէք ազտինտէ պուլունույօր իսէ, չօգ եանըլըեօր. զիրա պու վըգաթթէն թէֆէրրուաթընը հագըգթէն պէեան իթմէտէն, չուեա պու թարաֆը պի հագդըն միւտաֆաա իթմէք նէթիճէսի գիմագ վէ մեզքիւր էրմէնի համալարընըն իսկէլէ իւզէրինէ օլան հաղարը զահիրէ չըգմասընա տա եարարմ օլուր։

Պու պէօյլէ օլտուղու հալտէ, Մուէին պիզէ գարշը շըգարմէ, հայերէն չգիտցող իմնատակ փասատարանութիւն վէ սայը պիր թագըմ հարֆէնտազլըգլար իթմէյէ հիչ պիր հագգը եօղ տուր։ Ֆագամթ մանթիթէէսի ֆէյանէ մէճպուրուզ քէր, պիր միճատէլէ էտնադընտա Մասիսին տիրայէթինատէն, էրէբ քիֆիւրլէրտէն պաշգա պիր շէյ պէքլէնիլմէզ, վէ քէնտի նէզաքէթ վէ թէրպիյէմիզ պէօյլէ ատի թապիրատ վէ մեգալաթա մուգապէլէ իթմէյէ միւսատտէ իթմէզ։

Մուէին իսթիմալ իթտիյի ըստորոնոլուղէթինին մանասընը քէնտիսինատէն սիւալ իթմիշ իտիք։

Մուէ պու պատտէ ֆիքրիմիզի էյի ազնայարագ դաշամագ վէրմիշ տիր. հալ պու քի պիզ քէնտիսինատէն էրմէնիճէ տէրս խմթէմէյիպտալընը ըստորոնոլուղ քէլիմէսինի պագմագ իչին քէնտի ախլագընա մախսուս օլան ըստէթ քիթապընը իսթէմիշ իտիք։

Խաթմի քէլամ իտէրէք տէրիզ Մուէե քի, իֆթիրա, էրէբ քիֆիւր վէ հագարէթ իթմէք ֆիթրատէթ տիմէք տէյիլ տիր. պու կիպի հալէր զաղէթաճըլըզընը տիրայէթինէ մուզայիր տիր։ Էյէր Մուէին նագիքեանէ պիր տէյճէի վար իսէ, տիյնէմէյ վէ ճէվապ վէրմէյ հաղրըզ։

Եօգ էյէր ատէթ վէ ախլագը միճիպինճէ, երինէ պիպէ գարշը էրէբ քիֆիւրլէրէ վէ հագարէթլէրէ գալգըշաճագ օլուր իսէ, սուս օլմասան պաշգա պիր ճէվապըզ օլմայաճագ տըր, չիւնքիւ պիպիմ քէնտիսի իլէ էյլէնմէյէ վէ մրճասէլէ էօյրէթմէյէ նէ՝ պօշ վագթիզ վար տըր վէ նէ՝ տէ էօյլէ պիր շէյ տէյիլ։

Մուէ, պու թիւֆէնկինին գուրշունու թէրէնճանը էֆէնտրը թուրմատը. եաղըգ սէնին պու գատտար սէնէլիք սիլահ թաշլասանա։

—

ՄԻԹԹԷՆԷՎԻՅԷ

Պուլկար ասաքիրինին գըյաֆէթի, Բուս նէֆէրաթը ասքէրիյէսի հէյէթ վէ գըյաֆէթինէ թէպտիլ օլունմուշ տուր։

—Սօֆիատա 200 գատար եահուտի, Պուլկար ասաքիրի միլքիեէսինէ տախիլ օլունմուշլար տըր։

—Տիւնքի կիւն տախի պիր խայը գոյմէ իհրագ օլունմուշ տուր։

—Պիր մահ միւտատթէլէ թամիլ օլունմուշ օյան իզմիրին էմնէտէլ զաղէթասընը, կէչէն ճումատա իրթէսի կիւնիւ եինէ նէշրինէ պէտ օլունտուղու մաել մէճմունիյէ կէօրիւմիւշ տիւր։

—Ցիւն սապահ Սթամպօլտա Մուսալա ճատտէսինտէ Շէհիր էմանէթի գավասարընտան իւչ մէմուր, պիր Բում սաթըճըսընա թէզքերէ սօրտուգլարընտա, մերգումասթըճը ուսթասընին եանընտա պուլունտուղունու, վէ էկէր պերիլիքատ կէլիրլէր իսէ, խպրաշ իտէպիլճէյինին իֆատտ իյլէմիշ իսէ տէ, մերգուման գավասար պու պէյանաթընա ասա գուլագ ատմայըզ, մերգումու եէրէ չարբարագ-օտէրճէ չիտատէթլէ տարպ իթմէյէ պաշլարըպ քի, մահրլէտտէ պուլունան գատընդար պու պարպարըգ մէնդարէսինէ իրնահմիլ խուէմէյերէք. պիր ինաը ավազ իլէ ֆիրեատա ու ֆիզան իտէրլէր. վէ պիշարէյի պրագ մաբարընը բէնիչերէլերատէն պագրըշբրլար։

Մերգուման գավասարընը պու վահչիճէ հարաբէթլերի հիչ պիր նիզամ ու գանունա մուվաֆրգ օլմասընը, չիւպհէսիզ Շէհրը էմանէթի ճանիպինատէն թէէտիպ օլունճագընը տըր։

ԻԼԱՆԱԹ

Զաչուի քէպիրտէ Պիթ բազարընտա Սբրբգճընը ճատտէսինտէ 106 նումէրօ իլէ մուրագգամ պիր պապ տիւքքեան, սահիպի թարաֆընտան սաթըգ օլտուղունտան, իշլիրասընա թալիպ օլանլարըն Պապը Ալիսէ մանթալտա գալէմի օտաճրսը Ալի ապայա միւրաճաաթ իթմէլերի։ 1

ԳԱԼԻԶԳՅԱՆ ՖՐՕՆՏԻՆԱ

ԳԱԲՈՒԻԼ Տ'ԷՍԱՆՆՍ ՖԷՊՐԻՖԻԿԻ

Սբմիոյ գորշը հոպ

Պու մուալիճէ սբթմայա գարշը բէք ալա պիր իլաճ օլուպ, սօլֆաթօտան չօգ էյի վէ մուէսսիր տիր վէ մեշհուր հէքիմիէր թարաֆընտան թավսիյէ օլունմագտա տըր։ Ղաբթա վէ Սթամպօլուն պէօյիւն էճզահանէլէրինէ միւրաճաաթ օլունմասը։ 1

Ալմանտ Տոյչէ Իլանը

Ալթընճը Տայիրէի Պէլէտիյէ տախիլինատէ պուլունան գարբուզ սէրկիլէրինյէ Սալը Բազարընտաքի տէնիզ համամը 93 սէնէսինէ մահսուպէն պիլ միւզայատ մագթուէն իհալէ վէ իլգամ օլունճաղընտան, թալիպ օլանլարը Տայիրէ գօնաղընտա պուլունան գօմիթէէտ հէման միւրաճաաթ էյլէմէլերի իլան օլունուր։

2 հալիրան 1879 2

ԵԷՆԻ

ԹԻԹԹԻՆ ՖԱՊՐԻԳԱՍԸ

ԻԶՄԻՏՏԷ ՊՈՒՂՏԱՅ ՄԷՅՏԱՆԸՆՏԱ

Ն° 36

ԱԹԱՆԱՍ ԴՕՆՍԹԱՆԹԻՆԻՏԻՆԻՆ ԹԱՀԹԸ ԻՏԱՐԷՍԻՆՏԷ

Զիյրատ իմնա իսէն սահիպի ֆապրիգա, բաքէթլերինին պիչիմիսի թէպտիլ իմիշ օլտուղունու, վէ չօգ տատ պէրու գաքանընը չէօհրէթէ թէվֆիզ ան ֆապրիգայա եէնի վէ նէֆիս թիբիթիներ կէթիրմիշ պուլունտուղունու, վէ յունիս 4/16-տան իթթիպարէն պիւթիւն պիւթիւն եէնի պիր թէրթիպատ էհալիյէ թիւթիւն վերմէէ պաշլայաճաղընը կէրէք բարթախթ վէ հէվալիսինատ օլան պիլ ճիւմէ թիւթիւնճիլէրէ վէ կէրէք ումումի էհալիյէ իլան իտէր։

Թէրթիպի ճէտիտատ օլան մէզքիւր թիւթիւն, Տէրսատաէթատ Հասըրճըլար իչինատ 47 նումէրօլու տէբօմբզատա պուլունուր։

Էհալինին պու անէ գատտար թիւթիւնլէրին ճինս ու աբալըզընտան մէճմունն օլտուղու կիպի, չիմտի տախի մէճմունն օլաճաղընը վէ թիւթիւնլէրատ իճրա օլունան ըսլահաթը ֆարգ իտէճէ յինի սահիպի իմնա իսիա իտէր։

ԱԹԱՆԱՍ ԴՕՆՍԹԱՆԹԻՆԻՏԻ

30 Մայիս 1879 իզմիր. 4

Տոքթէր Մուէտ

Տօգթէօր Մարգի Վիէննա մէքթէպը թբպպիյէսինատ, վէ Էվրօբա վէ տէվլէթի Ալկյէ խասխանէլերինատ օն պէշ սէնէտէն պէրու պուլունտուղու կիպի, պու քերրէ Ղալաթատա Մումխանէատ կէօմրիւք գարշըսընտա Ն°35 Էսբէրանգ նամ էճզախանէատ սա-

մութ իւչէն ալթը գատտար. վէ Սթամպօլ Պաղչէ-Գաբու սունատա կէօմրիւք գաբըրընտա Սօֆիբիատա էճզախանէսինատ սատմ նէչտիսէն ասգատա գատտար, բաղարատան Ռաատա, վէ Ֆուգարայա մէճճանէն օրտրագ հէր պիր խասթալըգա. վէ Փրբէնկի վէ պէսսուվուգլարու վէ սիսիր զայիֆլիյի վէ բահմ իւֆիւնէէթի վէ տէրի խասթալըգլարընա վիզիթա իլէ պագաճաղը իլան օլունուր։

Գուսուր վագթըրը Ղալաթատա ասգրու եօլատա 175 նումէրօլու Սրհհէթ էճզախանէսինատ պուլունուր։ 6

ԷԼԻՐՍԻՐ ԹՕՆԻ ՖԷՊՐԻՖԻԿԻ ՏԸ

Վ. ՍԻՆԱՊԵԱՆ

Մուալիճէի մէզքիւրէ պու քերրէ Պաղչէ գաբուսունատա Համիտիյէ թիւրպէսի ճատտէսինատ 32 նումէրօ իլէ մուրագգամ էճզախանէնին սահիպի Սինապեան վիչէն էֆէնտի թարաֆընտան թէրթիպ օլունմուշ տուր։

Մէզքիւր էլիքսիր չիմիյէ գատտար էվրօբատան վարիտ օլան գընա գընալը վէ չէլիքլի ճէմիկ շարապ վէ չուրուպարա տա ֆայիդ օլտուղու ամբպանընն թատտիգի իլէ միւսպէթ, վէ Դիչէ խասթէկեանընն չիֆատատ օլմասը իլէ միճէրրեպ պուլունմուշ տուր։

Մուալիճէյի մէզքիւրէ սուրէթը հաղմ վէ զատը միտէ վէ իլլը միւմմինէտէն պագը գալբը օլան զատը պիտնէէ վէ ֆագրիլ տէմ իլլէթլերինէ գարշը պու գապիլտէն պուլունանլարա նազարէն նիսպէթ գապուլ իթմէզ տէրէճէտէ միւֆիտ վէ միւէսսիր տիր։

Օ ՏԸ ՍԷՐԱՅԻ ԱՆԹԻԲԻԹԻՐԻԳ

Վ. ՍԻՆԱՊԵԱՆ

Մուալիճէի մէզքիւրէ սաչլարտա պուլունան պէյազ քէրէնլէրին տէֆի իչիւն նէվիճատ օլարագ երինէ մումանիէյհ Սինապեան վիչէն էֆէնտի թարաֆընտան թէրթիպ օլունմուշ տուր։ Զիրա օլանան մուալիճէ չիմտիյէ գատտար թէրթիպ օլունմուշ օլան մուալիճատ կիպի քէրէնլէլ պէրապէր սաչլարը տախի տէօքմէզ օլտուղատան պաշգա, անլէրին սէմէրէսի օլան պիր թագըմ պաշխասթալըգլարընը տէֆի իտէր, վէ սաչլարընն քէօքլէրինէ գուվվէթ վիրէրէք, սաչլարընն իզայասընը մուճիպ օլտուղու, պիր միւտատթատէն պէրու իճրա օլունան թէճրիպատ իլէ հասըլ օլան նէթիճի մուսմահսինէսինատէն միւսթէպան պուլունմուշ տուր։

Մուալիճատը մէզքիւրէնին էլիքսիր թօնի ֆէպրիֆիկի տը Վ. Սինապեանընն պէհէր շիշէսի իլէ էրէքէք վէ Օտը Սէրայյ Ամբիրիմիրիք Վ. Սինապեանընն շիշէսի տախի եարըմ սիմմէճիտիյէ օլուպ ատճադ վէ ատճադ պալատէ մուհարրէր Պաղչէ գաբուսունատա Համիտիյէ թիւրպէսի ճատտէսինատ 32 նիւմէրօ իլէ մուրագգամ էբի գաբուլու Սինապեան վիչէն էֆէնտինին էճզախանէսինատ սաթըմագտա տըր։

Իխթար։ Մուալիճատը մէզքիւրէնին սուրէթը խսթիմալի, շիշէլերտէ մէլիուֆ պուլունան քեաղըտատա մուֆասալէն պէյան օլունմուշ տուր։ 3

ՍԱՐՈԱՖԻՅԷ

—

ՂԱԼԱԹԱ ԳՕՐՍԱՍԸ

Էսկ. ում. միւն ագչ. գաբան.			12–35
Պու սապահ աչլարը			–
Իսթգ. 63 (Մութօն)	6 %	Ֆր.	74–
» 65 »	6 %	Ֆր.	73–
» 69 (բնար)	6		70-50
» 72 (Պօն տե Թրէզօր)			21-50
» 73	6	Ֆ.	64-50
Բումէի չրմէնաբֆէր	3		48–75
Ադճէ ֆայիզ	%		9–

—

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ	4-15
Ստամպօլ պանգասը	6-17
Սօսիէթէ ժէնէրալ	4- 2
Թրամվայ	2–60

Սահիպի իմթիյազ

ԱՆՏՈՆ ՍԱԳԱԵԱՆ